

Kontrolētās darba aizsardzības prasības AS LVM līgumpartneriem

Dotās prasības nevar uzskatīt par visaptverošām. To mērķis ir strukturēti norādīt nozīmīgas darba aizsardzības prasības.

Mežsaimnieciskie darbi— koku gāšana, atzarošana, sagarumošana, pievešana, augošu koku atzarošana, meža stādīšana, augsnes sagatavošana un jaunaudžu kopšana.

Citi darbi –ciršanas atlikumu šķeldošana, kokmateriālu iekraušana transportlīdzeklī.

Prasības koku gāšanā, atzarošanā un sagarumošanā ar motorzāģi:

1. Personai, kura strādā ar motorzāģi, iegūta atbilstoša kvalifikācija vai apgūts attiecīgs mācību kurss, un ir saņemta apliecība. Apliecība pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
2. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā)..
3. Cirmā atrodas aizpildīta cirsmas izstrādes tehnoloģiskā karte. Personas, kas veic mežizstrādes darbus cirmā ir iepazinušās ar cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes saturu un darba kārtību, un ir tajā parakstījušās.
4. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus:
 - 4.1. aizsargapavi ar speciālu aizsargkārtu darbam ar motorzāģi;
 - 4.2. aizsargbikses vai uzlikas ar speciālu oderējumu darbam ar motorzāģi;
 - 4.3. aizsargcimdi;
 - 4.4. aizsargķivere (ar sejassargu un austiņām);
 - 4.5. signālveste vai signālapģērbs.
5. Ierīkota atsevišķa vieta, kur patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu un paēst, ja darbi tiek veikti nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām.
6. Darbu izpildes vietā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
7. Personām ir nodrošināti sakari.
8. Tiek lietots atbilstošs darba aprīkojums:
 - 8.1. darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas tiek izmantots atbilstoši ražotāja instrukcijām (t.sk. motorzāģim darbderīgs ķēdes uztvērējs, droseles bloķētājs, ķēdes bremze);
 - 8.2. rokas darba rīkiem nav plaisu, skabargu un tie ir labi savienoti ar metāla daļām (t.sk. vīle, āmurs u.c.).
9. Tiek ievēroti koku gāšanas, atzarošanas un sagarumošanas noteikumi t.sk.:
 - 9.1. pirms cirsmas izstrādes, novākti bīstamie koki 50 metru rādiusā ap:
 - 9.1.1. kokmateriālu krautuvī;
 - 9.1.2. vietu, kur nodarbinātajiem patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu, paēst;
 - 9.1.3. transportlīdzekļu, meža mašīnu un degvielas novietni;

- 9.2. bīstamās zonas apzīmētas ar drošības zīmēm. Drošības zīmes izvietotas arī cirsma ārpusē uz meža ceļiem un gājēju celiņiem, kas šķērso cirsmu vai piekļaujas tai;
 - 9.3. gāžot koku ir atstāta nepārzāgēta drošības josla;
 - 9.4. nav pieļauta personu atrašanās bīstamajā zonā, izņemot koku gāzēja palīgu koka gāšanas laikā;
 - 9.5. ja mežizstrādes darbos piedalās vairāk nekā viens koku gāzējs, cirsmā sadalīta slejās, un visas personas ievēro drošu attālumu t.i. trīskāršu mežaudzes valdošās koku sugas koku vidējo augstumu;
 - 9.6. darbos, kas saistīti ar koku gāšanu ir nodarbinātas vismaz divas personas, kas atrodas savstarpējas redzamības vai dzirdamības robežās;
 - 9.7. veicot darbus uz autoceļiem un ceļu zemes nodalījuma joslā, kā arī nozāgējot kokus pie autoceļiem, ja bīstamā zona saskaras ar autoceļu, izvietotas zīmes saskaņā ar normatīvajiem aktiem par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem;
 - 9.8. mežizstrādes darbi aizsargjoslās (gar elektriskajiem tīkliem, gaisvadu un piekārtu kabeļu elektronisko sakaru tīkla līnijām, dzelzceļa līnijām, naftas un gāzes vadiem, autoceļiem un ceļu zemes nodalījuma joslā) vai tieši piegulst aizsargjoslām, pirms koku gāšanas saskaņoti ar attiecīgo komunikāciju valdītāju vai īpašnieku;
 - 9.9. iekārušos koku noņemšanā tiek pielietoti droši darba paņēmieni un atbilstoši palīgīdzekļi (piemēram: meža mašīna, gāšanas lāpstīņa, svira ar kantāķi, pārnēsājamā vinča);
 - 9.10. koku gāšanas darbu vietā nav atstāti aizzāgēti vai nepilnīgi nozāgēti koki.
10. Personas ievēro ugunsdrošības prasības t.sk. motorzāģi uzpilda ne tuvāk par 10 m no atklātas uguns.

Prasības koku gāšanā, atzarošanā un sagarumošanā ar meža mašīnām:

1. Tehnikas vadītājam ir līdzī vadītāja apliecība ar tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas traktortehniku.
2. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
3. Cirsmā atrodas aizpildīta cirsma izstrādes tehnoloģiskā karte. Personas, kas veic mežizstrādes darbus cirsmā ir iepazinušās ar cirsma izstrādes tehnoloģiskās kartes saturu un darba kārtību, un ir tajā parakstījušās.
4. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus atrodoties ārpus kabīnes:
 - 4.1. aizsargapavus ar purngala daļas aizsardzību;
 - 4.2. aizsargķiveri;
 - 4.3. signālvēstī vai signālapģērbu.
5. Ierīkota atsevišķa vieta, kur patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu un paēst, ja darbi tiek veikti nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām.
6. Bīstamās zonas apzīmētas ar drošības zīmēm. Drošības zīmes izvietotas arī cirsma ārpusē uz meža ceļiem un gājēju celiņiem, kas šķērso cirsmu vai piekļaujas tai.
7. Tehnikā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.

8. Personām ir nodrošināti sakari.
9. Tehnika speciāli aprīkota darbam mežā, tā ir aprīkota ar drošības ierīcēm un tiek izmantota atbilstoši ražotāja instrukcijām.
10. Ugunsdrošības prasību ievērošana:
 - 10.1. personas ievēro ugunsdrošības prasības;
 - 10.2. mežizstrādes tehnika aprīkota ar ugunsdzēsības aparātu, kurš tiek uzturēts lietošanai derīgā stāvoklī.
11. Tiek ievēroti koku gāšanas noteikumi:
 - 11.1. veicot darbus uz autoceļiem un ceļu zemes nodalījuma joslā, kā arī nozāgējot kokus pie autoceļiem, ja bīstamā zona saskaras ar autoceļu, izvietotas zīmes saskaņā ar normatīvajiem aktiem par darba vietu aprīkošanu uz ceļiem;
 - 11.2. mežizstrādes darbi, kas atrodas aizsargjoslās (gar elektriskajiem tīkliem, gaisvadu un piekārtu kabeļu elektronisko sakaru tīkla līnijām, dzelzceļa līnijām, naftas un gāzes vadiem, autoceļiem un ceļu zemes nodalījuma joslā) vai tieši piegulst aizsargjoslām, pirms koku gāšanas saskaņoti ar attiecīgo komunikāciju valdītāju vai īpašnieku;
 - 11.3. nav pieļauta personu atrašanos bīstamajā zonā - izlices maksimālā laiduma un gāžamā koka divkārša garuma summa, ja ražotājs nav noteicis citādi.

Prasības koksnes pievešanai ar pievešanas tehniku:

1. Tehnikas vadītājam ir līdzī vadītāja apliecība ar tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas traktortehniku.
2. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
3. Cirmsmā atrodas aizpildīta cirsmas izstrādes tehnoloģiskā karte. Personas, kas veic mežizstrādes darbus cirmsmā ir iepazinušās ar cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes saturu un darba kārtību, un ir tajā parakstījušās.
4. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus atrodoties ārpus kabīnes:
 - 4.1. aizsargapavus ar purngala daļas aizsardzību;
 - 4.2. aizsargķiveri;
 - 4.3. signālvēsti vai signālapgērbu.
5. Ierīkota atsevišķa vieta, kur personām patverties nelabvēlīgos laika apstākļos, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu, paēst (darbi tiek veikti nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām).
6. Bīstamā zonas apzīmē ar atbilstošām drošības zīmēm. Drošības zīmes izvieto arī cirsmas ārpusē uz meža ceļiem un gājēju celiņiem, kas šķērso cirsmu vai piekļaujas tai.
7. Nav pieļauta personu atrašanos bīstamajā zonā, kas ir izlices maksimālā laiduma un satvertā kokmateriāla pusotrkārša garuma summa, ja ražotājs nav noteicis citādi.
8. Tehnikā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
9. Personām ir nodrošināti sakari.
10. Tehnika speciāli aprīkota darbam mežā (nav lauksaimniecības traktors, ekskavators, kas nav speciāli aprīkots darbam mežā, izņemot ciršanas atlieku

vākšanu pēc cirsmas noslēgšanas). Tā ir aprīkota ar drošības ierīcēm un tiek izmantota atbilstoši ražotāja instrukcijām.

11. Netiek pārsniegtas meža mašīnu kravnesības normas un kokmateriāli nav izvietoti virs kravas nodalījuma statņiem.
12. Kokmateriāli tiek krauti krautuvēs, kas norādītas cirsmas izstrādes tehnoloģiskajā kartē.
13. Kokmateriālu krautuvē:
 - 13.1. nostiprināti grēdu gali pret velšanos vai krautuve veidota, lai grēdas gala leņķis nepārsniedz 35 grādus;
 - 13.2. kokmateriālu augstums nepārsniedz $\frac{1}{4}$ daļu no grēdas garuma un nav lielāks par pusotrkārtīgu grēdā sakrauto kokmateriālu garumu (novērstu iespēju grēdai gāzties);
 - 13.3. vienāda garuma atsevišķi kokmateriālu gali nav izvirzīti no grēdas vairāk par 0,5 metriem uz autoceļa pusi.
14. Ugunsdrošības prasību ievērošana:
 - 14.1. personas ievēro ugunsdrošības prasības;
 - 14.2. mežistrādes tehnika aprīkota ar ugunsdzēsības aparātu, kurš tiek uzturēts lietošanai derīgā stāvoklī.

Prasības koku gāzēja palīgam un palīgstrādniekam:

1. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
2. Persona ir iepazinusies ar cirsmas izstrādes tehnoloģiskās kartes saturu un darba kārtību, un ir parakstījusies cirsmas izstrādes tehnoloģiskajā kartē.
3. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus:
 - 3.1. aizsargapavus ar purngala daļas aizsardzību;
 - 3.2. aizsargķiveri;
 - 3.3. signālvēsti vai signālapgērbus;
 - 3.4. aizsargcimdus.
4. Persona neatrodas bīstamajā zonā (izņemot gadījumus, kad veic koku gāzēja palīga pienākumus).
5. Personas ievēro ugunsdrošības prasības.

Prasības meža stādīšanā un sēšanā (roku darbs):

1. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
2. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus atbilstoši veicamajam darbam:
 - 2.1. aizsargapavi;
 - 2.2. aizsargcimdi;
 - 2.3. darba apgērbs (aizsargapgērbs).
3. Darbu izpildes vietā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
4. Personām ir nodrošināti sakari.
5. Darba aprīkojuma atbilstība (stādāmais stobrs, lāpsta):

- 5.1. darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas tiek izmantots paredzētājiem mērķiem;
 - 5.2. rokas darba rīkiem nav plaisu, skabargu un tie ir labi savienoti ar metāla daļām.
6. Personas ievēro ugunsdrošības prasības.

Prasības meža augsnes sagatavošanā:

1. Tehnikas vadītājam ir līdzī vadītāja apliecība ar tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas traktortehniku.
2. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
3. Persona lieto atrodoties ārpus kabīnes aizsargapavus.
4. Ierīkota atsevišķa vieta, kur personām patverties nelabvēlīgos laika apstākļos, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu, paēst (darbi tiek veikti nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām).
5. Tehnikā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
6. Personām ir nodrošināti sakari.
7. Tehnika ir aprīkota ar drošības ierīcēm un tiek izmantota atbilstoši ražotāja lietošanas instrukcijai.
8. Nav pieļauta personu atrašanās bīstamajā zonā - zonas minimālais rādiuss līdz strādājošai meža augsnes sagatavošanas mašīnai nav mazāks par 15 metriem, ja ražotājs nav noteicis citādi.
9. Personas ievēro ugunsdrošības prasības.
10. Tehnika aprīkota ar ugunsdzēsības aparātu, kurš tiek uzturēts lietošanai derīgā stāvoklī.

Prasības jaunaudzū kopšanā ar motorzāģi:

1. Personai, kura strādā ar motorzāģi, iegūta atbilstoša kvalifikācija vai apgūts attiecīgs mācību kurss, un ir saņemta apliecība. Apliecība pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
2. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
3. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus:
 - 3.1. aizsargapavi ar speciālu aizsargkārtu darbam ar motorzāģi;
 - 3.2. aizsargbikses vai uzlikas ar speciālu oderējumu darbam ar motorzāģi;
 - 3.3. aizsargcimdi;
 - 3.4. aizsargķivere ar sejassargu un austiņām;
 - 3.5. signālveste vai signālapģērbs.
4. Ierīkota atsevišķa vieta, kur patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu un paēst, ja darbi tiek veikti nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām.
5. Darbu izpildes vietā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
6. Personām ir nodrošināti sakari.
7. Tiek lietots atbilstošs darba aprīkojums:

- 7.1. darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas tiek izmantots atbilstoši ražotāja instrukcijām (t.sk. motorzāģim darbderīgs ķēdes uztvērējs, droseles bloķētājs, ķēdes bremze);
- 7.2. rokas darba rīkiem nav plaisu, skabargu un tie ir labi savienoti ar metāla daļām (t.sk. vīle, āmurs u.c.).
8. Tiek ievēroti koku gāšanas nosacījumi (t.sk. ja koka caurmērs pie sakņu kakla ir lielāks par 12 centimetriem tiek atstāta nepārzāģēta drošības josla).
9. Darbos, kas saistīti ar koku gāšanu nodarbinātas vismaz divas personas, kas atrodas savstarpējas redzamības vai dzirdamības robežās.
10. Nav pieļauta personu atrašanās bīstamajā zonā - minimālais rādiuss zāģējot koku nav mazāks par divkāršu mežaudzes valdošo koku sugu vidējo augstumu
11. Personas ievēro ugunsdrošības prasības t.sk. motorzāģi uzpilda ne tuvāk par 10 m no atklātas uguns.

Prasības jaunaudžu kopšanā ar krūmgriezi:

1. Personai, kura strādā ar krūmgriezi, iegūta atbilstoša kvalifikācija vai apgūts attiecīgs mācību kurss, un ir saņemta apliecība. Apliecība pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā).
2. Darbiniekam ir darbinieka apliecība. Apliecība ir pieejama darba vietā (glabājas viegli pieejamā vietā)..
3. Persona lieto individuālos aizsardzības līdzekļus:
 - 3.1. aizsargapavus;
 - 3.2. aizsargbikses;
 - 3.3. aizsargcimdus;
 - 3.4. aizsargķiveri ar sejassargu un austiņām. Aizsargķiveri var nelietot, ja koku vidējais augstums ir līdz diviem metriem;
 - 3.5. signālvēsti vai signālapģērbu.
4. Ierīkota atsevišķa vieta, kur patverties no nelabvēlīgiem laikapstākļiem, sasildīties, atpūsties, uzsildīt ēdienu un paēst, ja darbi tiek veikti nepārtraukti ilgāk par astoņām darba stundām Darbu izpildes vietā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
5. Personām ir nodrošināti sakari.
6. Darba aprīkojuma atbilstība:
 - 6.1. darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas tiek izmantots atbilstoši ražotāja instrukcijām (t.sk. krūmgriezim –griezējinstrumenta aizsargs, droseles bloķētājs);
 - 6.2. rokas darba rīkiem nav plaisu, skabargu un tie ir labi savienoti ar metāla daļām (vīle, āmurs u.c.);
 - 6.3. griezējinstrumentiem nav plaisu, tie ir asi un pareizi uzstādi un droši nostiprināti;
7. Nav pieļauta personu atrašanās bīstamajā zonā –tuvāk par 15 metriem līdz personai, kas strādā ar krūmgriezi.
8. Personas ievēro ugunsdrošības prasības t.sk. krūmgriezi uzpilda ne tuvāk par 10 m no atklātas uguns.

Prasības šķeldojot enerģētisko koksni:

1. Tehnikas vadītājam ir līdzīgi vadītāja apliecība ar tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas traktortehniku vai transportlīdzekli.
2. Persona atrodas ārpus transporta līdzekļa kabīnes lieto individuālos aizsardzības līdzekļus atbilstoši veicamajam darbam:
 - 2.1. veicot darbus augstumā:
 - 2.1.1. aizsargapavus ar zoli no neslidīga materiāla;
 - 2.1.2. aizsargķiveri;
 - 2.1.3. signālapgērbu vai signālvesti.
 - 2.2. atrodies strādājoša šķeldotāja tiešā tuvumā;
 - 2.2.1. dzirdes aizsardzības līdzekļus- austiņas (pastāvīgs darbs);
 - 2.2.2. aizsargķiveri;
 - 2.2.3. signālapgērbu vai signālvesti.
 - 2.3. manuāli padodot koksni:
 - 2.3.1. dzirdes aizsardzības līdzekļi (pastāvīgs darbs);
 - 2.3.2. aizsargķivere;
 - 2.3.3. aizsargcimdi;
 - 2.3.4. sejassargs.
3. Tehnikā pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
4. Personām ir nodrošināti sakari.
5. Personas neatrodas bīstamajā zonā -zonas minimālais rādiuss līdz strādājošai šķeldas sagatavošanas mašīnai nav mazāks par 60 metriem, ja ražotājs nav noteicis citādi.
6. Darba aprīkojums ir aprīkots ar drošības ierīcēm un tas tiek izmantots atbilstoši ražotāja instrukcijām.
7. Personas ievēro ugunsdrošības prasības. Tehnika aprīkota ar ugunsdzēsības aparātu, kurš tiek uzturēts lietošanai derīgā stāvoklī.
8. Darbs aizsargjoslās:
 - 8.1. darbu veikšana aizsargjoslās saskaņota ar elektrisko tīklu, elektronisko sakaru tīklu, naftas vadu un gāzes vadu komunikāciju turētājiem;
 - 8.2. ja darbi tiek veikti uz valsts autoceļa, darba vieta aprīkota ar atbilstošiem tehniskajiem līdzekļiem saskaņā ar LVC izsniegto uzdevumu (saskaņojumu).
9. Citi ar šķeldošanu saistīti darbi:
 - 9.1. enerģētiskās koksnes pievešana (t.sk. celmu)- prasības atbilstoši noteiktajām prasībām darbos ar pievešanas tehniku;
 - 9.2. darbs ar krūmgriezi, motorzāģi (t.sk. apauguma novākšana)–prasības atbilstoši noteiktajām prasībām ar dotajiem instrumentiem.

Prasības kraujot kokmateriālus transportlīdzeklī:

1. Transportlīdzekļa vadītājam ir līdzīgi vadītāja apliecība ar tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli..
2. Persona veicot iekraušanu transportlīdzeklī, atrodies ārpus kabīnes lieto individuālos aizsardzības līdzekļus:
 - 2.1. aizsargapavus ar purngala daļas aizsardzību;

- 2.2. aizsargķiveri;
- 2.3. signālapgērbu vai signālvesti.
- 3. Personā neatrodas bīstamajā zonā - izlīces maksimālā laiduma un satvertā kokmateriāla pusotrkārša garuma summa, ja ražotājs nav noteicis citādi;
- 4. Transportlīdzeklī pieejama pirmās palīdzības aptieciņa.
- 5. Personām ir nodrošināti sakari.
- 6. Pirms kokmateriālu kraušanas uzsākšanas transportlīdzeklis nodrošināts pret patvaļīgu izkustēšanos kraušanas laikā.
- 7. Transportlīdzeklis aprīkots ar ugunsdzēsības aparātiem, kuri tiek uzturēti lietošanai derīgā stāvoklī.
- 8. Darbs aizsargjoslās:
 - 8.1. darbu veikšana aizsargjoslās saskaņota ar elektrisko tīklu, elektronisko sakaru tīklu, naftas vadu un gāzes vadu komunikāciju turētājiem;
 - 8.2. ja iekraušanas darbi tiek veikti uz valsts autoceļa, darba vieta aprīkota ar atbilstošiem tehniskajiem līdzekļiem saskaņā ar LVC izsniegto uzdevumu (saskaņojumu).